

نبض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوک

فرمان رهبر
لیک ملتپرشکوه‌ترین روز قدس تاریخ
توسط ملت ایران رقم خورد

روز جمعه در سراسر کشور ده‌ها میلیون ایرانی با حضور در راهپیمایی روز قدس امسال با رهبر جدید انقلاب اسلامی بیعت کردند. در حالی که آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای، در اولین پیام خود خطاب به ملت از آنان خواست حضور پرشورتری نسبت به سال‌های قبل در راهپیمایی روز قدس داشته باشند، مردم ایران به این فرمان لبیک گفتند و تاریخی‌ترین روز قدس را رقم زدند.

همه اقلام اساسی به وفور در دسترس است

با گذشت بیش از یک هفته از حملات تجاوزگرانه آمریکا و اسرائیل علیه ایران، رصد میدانی در استان تهران نشان می‌دهد که بازارها و فروشگاه‌ها بدون اختلال به فعالیت خود ادامه می‌دهند و زندگی روزمره مردم همچنان جریان دارد. بررسی‌های میدانی در استان تهران حاکی از آن است که با وجود شرایط امنیتی و فشارهای خارجی، بازار داخلی توانسته است ثبات خود را حفظ کند. فروشگاه‌ها و هایپرمارکت‌ها مانند افق کوروش و فامیلی با وفور کالاهای اساسی، از جمله مواد غذایی، لبنیات، گوشت و مرغ، همچنان خدمات‌رسانی می‌کنند و کمبودی در این حوزه مشاهده نمی‌شود.

با وجود هشدارهای امنیتی و سفر بخشی از شهروندان به خارج از تهران، الگوی عرضه و تقاضا نشان می‌دهد که تولید و توزیع کالا به خوبی مدیریت شده و هیچ اختلال ساختاری در بازار ایجاد نشده است. کارشناسان اقتصادی بر این باورند که این ثبات، نتیجه برنامه‌ریزی و تجربه مدیریت بحران در دوران‌های گذشته است که به کشور امکان داده در مواجهه با شوک‌های ناگهانی اقتصادی و امنیتی، عملکرد بازار را حفظ کند.

فعالیت بی‌وقفه کسب‌وکارهای خرد و خدماتی

رصد وضعیت کسب‌وکارهای غیرضروری مانند فروشگاه‌های لباس و ظروف، سوپرمارکت‌های عمده، مشاوران املاک، اتوکارلی‌ها و تعمیرگاه‌ها نشان می‌دهد که فعالیت اقتصادی در تهران متوقف نشده است. حتی شیرینی‌فروشی‌ها و فروشگاه‌های خدماتی نیز با همان روال روزمره به ارائه خدمات می‌پردازند. این امر بیانگر آن است که تلاش دشمن برای ایجاد اختلال روانی در جامعه و کاهش حضور مردم در بازارها ناکام مانده است.

تحلیلگران اقتصادی معتقدند که استمرار فعالیت کسب‌وکارهای خرد نه فقط نشانه تاب‌آوری اقتصادی است، بلکه اعتماد مردم به مدیریت بازار و امنیت عرضه را تقویت می‌کند. این اعتماد، در شرایط بحران، نقش مهمی در جلوگیری از رفتارهای هیجانی مانند احتکار یا خرید بیش از حد ایفا می‌کند.

سوخت و انرژی؛ مدیریت بحران مطابق تجربیات گذشته

با توجه به حمله اخیر اسرائیل به چند مرکز پتروشیمی، شرکت فرآورده‌های نفتی اعلام کرده است که پمپ‌بنزین‌ها بدون وقفه به فعالیت خود ادامه می‌دهند و عملیات سوخت‌رسانی به خودروها با مدیریت محدودیت ۲۰ لیتری برای هر خودرو انجام می‌شود. فرمانداری شهریار نیز با ایجاد سیستم بن سوخت برای نهادهای حیاتی مانند آتش‌نشانی، آمبولانس‌ها و مراکز درمانی، اطمینان حاصل کرده که خدمات حیاتی در شرایط حساس دچار وقفه نشوند.

با این حال، برخی جایگاه‌های سوخت با صفوف طولانی مواجه هستند اما هیچ کمبودی در عرضه سوخت گزارش نشده است. این امر نشان می‌دهد که تجربه مدیریت بحران در دوران جنگ تحمیلی و سایر بحران‌های ملی، توانسته الگوی موثری برای حفظ ثبات عرضه سوخت در شرایط اضطراری ایجاد کند.

ثبات بازار اقلام ضروری؛ نوسان محدود و کنترل شده

گزارش میدانی از فروشگاه‌ها و سوپرمارکت‌ها نشان می‌دهد که عرضه کالاهایی مانند گوشت، مرغ، شیرخشک، پوشک و داروهای بدون مشکل ادامه دارد. بازار گوشت مرغ با نوسان قیمتی محدود مواجه بوده اما این نوسان به هیچ وجه به کمبود منجر نشده است. تن ماهی، با وجود مشکلات سفارش‌گیری برخی سوپرمارکت‌ها، در فروشگاه‌های بزرگ به وفور موجود است.

ناوایی‌ها نیز فعالیت خود را به صورت عادی ادامه می‌دهند و آرد و نان کافی برای مصرف روزانه مردم در دسترس است. با این حال کمی اختلال در عرضه ماکارونی گزارش شده که دلیل آن کمبود مواد اولیه تولید نیست، بلکه تعطیلی برخی شهرک‌های صنعتی به دلیل تهدیدات دشمن است. از همین روامید است به زودی مشکلات عرضه این محصول حل شود. فلارفروشی‌ها نیز با رعایت ساعت کاری عادی مشغول خدمات‌دهی هستند و فروشگاه‌های کوچک و بزرگ بدون اختلال به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

کارشناسان معتقدند که این ثبات بازار، علاوه بر مدیریت صحیح، ناشی از انعطاف و تاب‌آوری زنجیره تامین است. تجربه‌های قبلی نشان داده که ایجاد اختلال در بازار اقلام ضروری نیازمند حملات گسترده و هماهنگ است و تا زمانی که زیرساخت‌های توزیع و عرضه سالم باقی بمانند، اقتصاد توان مقاومت در برابر فشارهای خارجی را دارد. در مجموع با گذشت تقریباً دو هفته از حملات تجاوزگرانه آمریکا و اسرائیل، استان تهران نمونه‌ای از تاب‌آوری اقتصادی و مدیریت بحران موفق را ارائه کرده است. بازارهای مواد غذایی و کالاهای اساسی بدون کمبود و اختلال فعالیت می‌کنند، کسب‌وکارهای خرد و خدماتی ادامه دارند و سیستم سوخت‌رسانی با مدیریت محدودیت‌ها به طور مستمر عمل می‌کند.

این وضعیت نشان می‌دهد که اقتصاد تهران در شرایط جنگ روانی و تهدیدهای خارجی، قادر به حفظ ثبات ارائه خدمات به شهروندان است. اعتماد مردم به بازار و عملکرد نهادهای اقتصادی رسان، نقش کلیدی در جلوگیری از بحران‌های روانی و اقتصادی داشته و توانسته فشار دشمن برای ایجاد اختلال در زندگی روزمره را ناکام بگذارد.

نخستین پیام حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی منتشر شد.

متن پیام معظم له به شرح زیر است:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مَا نَسْتَعِیْنُ مِنْ عَآئِیَّةٍ وَّأُوْثَنِیْهَا تَآبَتْ بِخَیْرِ قُنْهَآ وَّوَمَلَّیْهَا.

اَللّٰهُمَّ عَلَیْكَ یَا دَاعِیَ اللّٰهِ وَرِزَآئِیْ اَبَآئِیْهِ، اَللّٰهُمَّ عَلَیْكَ یَا بَآبَ اللّٰهِ وَذِآئِنَ دِیْنِیْهِ، اَللّٰهُمَّ عَلَیْكَ یَا خَلِیْفَةَ اللّٰهِ وَنَاصِرَ حَقِّهِ، اَللّٰهُمَّ عَلَیْكَ یَا خَیْجَةَ اللّٰهِ وَدَلِیْلَ اِرَادَتِیْهِ؛ اَللّٰهُمَّ عَلَیْكَ اَنْهَآ الْفَقْدَءُ الْمَأْمُوْلُ؛ اَللّٰهُمَّ عَلَیْكَ بِخَوَآجِ السَّلَام؛ اَللّٰهُمَّ عَلَیْكَ یَا فَوَآئِی صَآجِبَ الرَّءْمَآنِ.

در آغاز کلام باید به سرورم عجل‌الله تعالی فرجه به مناسبت شهادت جانشوز رهبر عظیم‌الشان انقلاب خامنه‌ای عزیز حکیم تسلیت عرض کنم و از آن حضرت دعای خیر برای پاکبک ملت بزرگ ایران و بلکه همه مسلمین جهان و همه خدمتگزاران اسلام و انقلاب و ایثارگران و بازماندگان شهداء نهضت اسلامی و به خصوص جنگ‌آخبر و برای خود حقیرم را تقاضا نمایم.

قسمت دوم کلام من با ملت بزرگ ایران است. ابتدا تأیید وضع و موقف خود در باب رای مجلس محترم خبرگان را مختصراً بیان نمایم. این خادم شما سید مجتبی حسینی خامنه‌ای هم‌زمان با شما و از طریق سیمای جمهوری اسلامی از نتیجه‌ی رای مجلس محترم مطلع شدم. برای بنده تکیه‌زدن بر جراتی که محل جلوس دوپیشوای عظیم‌الشان، خمینی کبیر و خامنه‌ای شهید بوده کاری سخت است. زیرا این کرسی سابقه جلوس کسی را دارا است که بعد از بیش از ۶۰ سال مجاهدت در راه خدا و گذشتن از انواع لذائذ و راحتی‌ها، به گوهری تابناک و چهره‌های ممتاز نه فقط در عصر حاضر بلکه در طول تاریخ حکمرانان این کشور بدل شده است. هم حیات و هم نوع مرگ او عجیب باشکوه و عزّتی ناشی از تکیه به حق بود.

من این توفیق را داشتم که پیکر ایشان را بعد از شهادت زیارت کنم؛ آنچه دیدم گوهری از صلابت بود و شنیدم که مشد دست سالمش را گرّه کرده بود. در مورد وجوه مختلف شخصیت ایشان اهل اطلاع باید مدتها چیزها بگویند. در این مجال اکتفاء به همین مجمل نموده، تفصیل را واگذار به موقعیت‌های مناسب دیگری می‌کنم. این است علت سختی تکیه بر کرسی رهبری بعد از چنین مستمر به متمیم این فاصله تنها با استعانت از حضرت حق و یاری شما مردم ممکن است.

در ادامه لازم است نکته‌ای را که ربط مستقیمی به اصل کلام بنده دارد مورد تأکید قرار دهم. آن نکته این است که از جمله هنرهای رهبر شهید و سلف کبیر ایشان، وارد کردن مردم در همه عرصه‌ها و بصیرت و آگاهی دادن مستمر به ایشان و در مقام عمل تکیه بر نیروی آنان بود. ایشان اینطور معنای حقیقی جمهور و جمهوریت را فعلیت بخشیدند و از عمق جان هم به آن معتقد بودند. اثر واضح این مطلب در این چند روزی که کشور بدون رهبر و بدون فرمانده کل قوا بود دیده شد. بصیرت و هوشمندی ملت بزرگ ایران در واقعه‌آخبر و پایمردی و شجاعت و حضورش دوست را به تحسین و دشمن را به حیرت واداشت. این شما مردم بودید که کشور را رهبری و اقتدار آن را ضمانت کردید. آیهای که در صدر این نوشتار را آوردند آوردم به این معنی است که هیچ آیتی از آیات الهی نیست که با مهنش تمام شود یا به فراموشی سپرده شود مگر اینکه از ناحیه حضرت حق جل و علا، مثل یا برتر از آن بجایش داده شود.

مناسبت استفاده از این آیه شریفه این نیست که این بنده در حد رهبر شهید باشم چه رسد به اینکه بخواهم برتر از

ایشان فرض شوم؛ بلکه جهت ذکر آیه مبارکه توجه دادن به نقش بیجا و پزرنگ شما ملت عزیز است. اگر آن نعمت عظمی‌ا ما سلب شد، بجایش بار دیگر حضور عمارگونه ملت ایران به این نظام اعطاء گشت. این را بدیندیند اگر قدرت شما در صحنه ظاهر نشود نه رهبری و نه هیچیک تعالی و توکل بر حضرتشان و توسل به انوار طیبه معصومین صلوات‌الله علیهم اجمعین، چون اکسیر اعظم و کبریت احرری نگر بسته شود که تضمین‌کننده انواع گشایش‌ها و ظفر قطعی بردشمن است. این مزیت عظیمی است که شما واجدان و دشمنانتان فاقد آن هستند.

ثانیاً باید بر وحدت بین آحاد و اقشار جامعه است. از این رو مواقع مضیقۀ نمود خاصی پیدا میکند خدش‌های وارد نشود. این امر با صرف نظر کردن از نقاط مورد اختلاف تحصیل خواهد شد.

ثالثاً باید حضور مؤثر در صحنه حفظ شود؛ چه به صورتی که در این روزها و شب‌های جنگ از خود نشان دادید و چه به صورت انواع نقش آفرینی‌های مؤثر در عرصه‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، تربیتی، فرهنگی و حتی امنیتی. مهم اینست که نقش صحیح، بدون خدشه به وحدت اجتماعی به خوبی درک و تا حد ممکن به اجراء گذاشته شود. یکی از وظایف رهبری و بعضی مسئولین دیگر گوشزد کردن بعضی از این نقش‌ها به آحاد یا اقشار جامعه است. از این رو اهمیت حضور در مراسم روز قدس ۱۴۴۷ را یادآور می‌شوم که باید عنصر دشمن شکنی در آن مورد توجه همگان باشد.

رابعاً از کمک و یاری به یکدیگر فروگذار نکنید. به حمدالله خصلت همیشگی بیشتر ایرانیان جز این نبوده و انتظار می‌رود که در این روزهای خاص که طیباً بر بعضی از آحاد ملت سخت‌تر از بقیه میگذرد، این مطلب جلوه بیشتری داشته باشد. در همین مجال از دستگاه‌های خدماتی می‌خواهم که در این جهت از هرگونه باری و اعانت به آن آحاد عزیز ملت و به ساختارهای مردمی امدادی دریغ ننمایند.

اگر این جهات مراعات شود راه وصول شما ملت عزیز به روزهای عظمت و شکوه هموار خواهد بود. نزدیک‌ترین مصداق آن می‌تواند باشد ان‌الله ظفر بر دشمنان در جنگ فعلی باشد.

قسمت سوم کلام بنده، تشکر صمیمانه از رزمندگان شجاعان است که در شرایطی که ملت و وطن عزیزمان به طور مظلومانه‌ای مورد تهاجم رؤس جبهه استکبار قرار گرفته، با ضربات کوبنده خود راه دشمن را سد کرده‌اند و آنان را از توهم امکان تسلط بر میهن عزیز و احیاناً تجزیه آن خارج نموده‌اند. برادران عزیز رزمنده! خواست توده‌های مردم، ادامه دفاع مؤثر و پشیمان‌کننده است. همچنین قطعاً همچنان از اهرم مسدود کردن تنگه هرمز باید استفاده شود. در مورد گشودن جبهه‌های دیگری که دشمن در آن تجربه ناچیزی دارد و به شدت در آن آسیب‌پذیر خواهد بود مطالعاتی صورت گرفته است و فعال‌سازی آن در صورت استمرار وضع جنگی و بنا بر رعایت مصالح صورت خواهد گرفت.

همچنین از رزمندگان جبهه مقاومت تشکر صمیمانه دارم. ما کشور‌های جبهه مقاومت را بهترین دوستان خود می‌دانیم و امر مقاومت و جبهه مقاومت، جزئی جدائی‌ناپذیر از ارزش‌های انقلاب اسلامی است. بی‌تردید همراهی اجزاء این جبهه با یکدیگر، مسیر تخلص از فتنه صهیونی را کوتاه‌تر مینماید؛ همچنان که دیدیم یمن شجاع و مؤمن دست از دفاع از مردم مظلوم غزه برنداشت و حزب‌الله فداکار علی‌رغم همه موانع به یاری جمهوری اسلامی آمده است و مقاومت عراق هم دلیرانه همین خط را در پیش گرفته است.

نخستین پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی منتشر شد

فرمان انتقام از آمریکا و اسرائیل

که قطعاً همانطور که هشدار صریح داده بودیم و بدون اینکه تعرضی به آن کشورها صورت دهیم، صرفاً همان پایگاه‌ها را مورد حمله قرار داده‌ایم. از این پس بازم به ناچار این کار را ادامه خواهیم داد؛ گرچه همچنان معتقد به لزوم دوستی بین خود و آن همسایگانمان می‌باشیم. این کشورها باید تکلیف خود را با متجاوزین به وطن عزیزمان چه زودتر آن پایگاه‌ها را تعطیل کنند؛ چون لابد تا به حال فهمیده‌اند که ادعای برقراری امنیت و صلح از سوی آمریکا دروغی بیش نبوده است.

این امر باعث می‌شود تا با ملت‌های خودشان که عموماً از همراهی با جبهه کفر و رفتار تحقیرآمیز آن ناراضی هستند، پیوند بیشتری پیدا کرده و بر ثروت و قدرتش افزوده شود. باز تکرار میکنم نظام جمهوری اسلامی بدون اینکه بخواهد سلطه و استعمراری را در منطقه راه بیاندازد، برای اتحاد و رابطه متقابل گرم و صمیمانه با همه همسایگان آماده‌ی کامل دارد. در قسمت ششم کلام، روی سخن ما رهبر شهیدمان است. رهبر! با رفتن خود داغ سنگینی بر قلوب همگان وارد کردید. شما همیشه مشتاق این عاقبت بودید تا بالاخره حضرت حق آن را در حال تلاوت قرآن کریم در صبحگاه روز دهم رمضان المبارک به شما اعطا فرمودند. مظلومیت‌های زیادی را مقتدرانه و با حلم تحمل کردید و خم به ابرو نیاوردید. بسیاری قدرواقعی شما را شناختند و زوایایی از آن معلوم شود.

امیدواریم از قیل مقام قربی که در جوار انوار طیبه و صدیقین و شهداء و اولیاء برائتان فراهم گشته، بازم به فکر پیشرفت این ملت و همه‌ی ملت‌های جبهه مقاومت بوده باشید و برای آن وساطت ننمائید؛ همچنان که در حیات دنیوی خود چنین بودید. ما با شما عهد می‌بندیم که برای اعتلاء این پرچم که پرچم اصلی جبهه حق است و برای وصول به مقاصد مقدس جنابتان با تمام وجود تلاش کنیم.

در قسمت هفتم از همه بزرگوارانی که بنده را مورد حمایت خود قرار داده‌اند از جمله مراجع عظام تقلید و شخصیت‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و از آحاد مردم که در جمعیت

در قسمت چهارم روی سخن بنده با کسانی است که در این چند روز نوعی آسیب دیده‌اند. چه آنکه داغ شهادت عزیز یا عزیزانی را تجربه کرده باشند؛ چه کسانی که دچار مجروحیت شده باشند و چه افرادی که به خانه و کاشانه یا محل کسب و کارشان صدمه وارد شده باشد. در این قسمت اولاً همدردی عمیق خود را با بازماندگان شهداء والا مقام اعلام میدارم. این براساس تجربه مشترکی است که من با این بزرگواران دارم؛ به غیر از پدرم که داغ فقدان حضرتش امری عمومی شده، همسر عزیز و باوقایم را که امیدها به ایشان داشتم و خواهر فداکارم که خود را وقف خدمت به والدینش کرده بود و عاقبت مزد خود را گرفت و همچنین طفل خردسالش را و همسر خواهر دیگرم. اما آنچه صبر بر مصائب را ممکن و حتی آسان می‌سازد، توجه به وعده حتمی و قطعی الهی بر اجرایی پراح برای صابران است؛ لذا باید صبر کرد و به لطف و دستگیری حضرت حق جل و علا، امید و اعتماد داشت.

ثانیاً این اطمینان را به همگان میدهم که ما از انتقام خون شهداء شما صرف نظر نخواهیم کرد. انتقامی که در نظر داریم فقط مربوط به شهادت رهبر عظیم‌الشان انقلاب نیست؛ بلکه هر عضوی از ملت که توسط دشمن شهید می‌شود، خود موضوع مستقلی برای پرونده انتقام است. البته مقدار محدودی از این انتقام تا به حال صورت عینی پیدا کرده است ولی تا حد کامل آن حاصل نشود همچنان این پرونده در روی بقیه پرونده‌ها خواهد بود و بخصوص نسبت به خون اطفال و کودکانمان حساسیت بیشتری خواهیم داشت؛ لذا جنابتی که دشمن بطور عمدانه در مورد مدرسه شجره طیبه میناب و بعضی موارد مشابه مرتکب شده، شأن خاصی در این رسیدگی دارد.

ثالثاً حتماً جانبازان این حملات باید خدمات درمانی مناسبی را به طور رایگان دریافت نموده و از بعضی مزایای دیگر بهره‌مند گردند.

رابعاً تا جانی که وضع فعلی اجازه دهد باید برای جبران خسارت‌های مالی و وارد آمده به امکنه و اموال شخصی اقدامات کافی، تعریف شده و مورد اجراء واقع شود. دو مورد اخیر به منزله تکلیفی لازم‌الاجراء برای مسئولین محترم است که باید آن اجراء کرده و گزارش آن را به بنده بدهند.

قسمت پنجم کلام، خطاب به برخوایم داشت و اگر آن هم مقدور نباشد به همان اندازه از اموالش را نابود خواهیم کرد. قسمت پنجم کلام، خطاب به سران و رده‌های مؤثر در بعضی از کشور‌های منطقه است. ما با ۱۵ کشور همسایگی خاکی یا آبی داریم و همیشه مایل به ارتباط گرم و سازنده با همه آنان بوده‌ایم و هستیم. لکن دشمن از سال‌ها قبل به تدریج پایگاه‌هایی اعم از نظامی و مالی را در بعضی از این کشورها احداث کرده تا تسلط خود بر منطقه را تأمین نماید. در هجوم اخیر، بعضی از پایگاه‌های نظامی مورد استفاده قرار گرفت

از کمک و یاری به یکدیگر فروگذار نکنید.

به حمدالله خصلت

همیشگی بیشتر ایرانیان

جز این نبوده و انتظار

می‌رود که در این روزهای

خاص که طیباً بر بعضی

از آحاد ملت سخت‌تر از

بقیه میگذرد، این مطلب

جلوه بیشتری داشته

باشد. در همین مجال از

دستگاه‌های خدماتی

می‌خواهم که در این جهت

از هرگونه یاری و اعانت

به آن آحاد عزیز ملت و

به ساختارهای مردمی

امدادی دریغ ننمایند

بحران نفتی در غرب

کارشناس اقتصادی گفت: شیوه مدیریت بحران آمریکا به این شکل است که از اعضای کشورهای گروه ۷ خواست برای اینکه فشار افکار عمومی روی افزایش قیمت نفت کمتر شود و جلوی این اتفاق را بگیرد، ذخایر نفت خود را آزاد کنند. آمریکا در این کار پیش قدم شد و اعلام کرد که ۱۷۲ میلیون از ذخایر نفتی خود که معادل ۴۰۰ میلیون بشکه می شود را آزاد کرده تا بازار کنترل شود.

صادق بشیری، کارشناس اقتصادی درباره تاثیر جنگ میان آمریکا و رژیم صهیونیستی بر اقتصاد دنیا و به ویژه روسیه و چین اظهار کرد: تجاوزات آمریکا و رژیم صهیونیستی به کشور ما در حوزه خلیج فارس بحران ایجاد کرده است. مهمترین بحرانی که اقتصاد دنیا را تحت تاثیر قرار می دهد، بحران انرژی است؛ چراکه بیش از ۲۰ درصد نفت جهان از تنگه هرمز عبور می کند و کنترل این تنگه نیز بر عهده ماست. این موضوع مخاطره و دل نگرانی برای کشورها ایجاد کرده است. وی ادامه داد: اگر یک حاکم هوشمند باشد متوجه می شود که هر بحرانی، هم می تواند تهدید و هم فرصت ایجاد کند. الان شاهد هستیم که کشور روسیه با وجود آن که رابطه خوبی با ما داشت اما از این بحران به عنوان یک فرصت استفاده کرد. به این صورت که هم در مورد افزایش قیمت و هم در خصوص افزایش تقاضای نفت در حال نقش آفرینی است و ادعا کرده که می تواند شریک مطمئنی برای متقاضیان نفت و گاز باشد.

بشیری افزود: لذا اگر می بینیم که روسیه به طور غیرموتوری از ما حمایت می کند، به خاطر این است که بیشتر به دنبال منافع خودش بوده و ادعا کرده که می تواند انرژی مورد نیاز متقاضیان را تامین کند.

این کارشناس اقتصادی در مورد رابطه کنونی آمریکا با روسیه گفت: از طرف دیگر نیز آمریکا برای اینکه از طرف این بحران، پیامد خاصی او را تهدید نکند، به سمت صلح با روسیه متمایل شده و این فضا را باز کرده تا فشار این موضوع بر او کم شود. وی با اشاره به اینکه کشور چین هم بخشی از نیازهای خود را از طریق تنگه هرمز تامین می کند، گفت: در این وضعیت رویکرد چین، این است که ذخیره انرژی خود را بالا ببرد، لذا چین اصلا به دنبال تنش نیست و شدیداً از هرگونه تنش اجتناب می کند و چون نیاز چین در این شرایط به مخاطره افتاده، به دنبال استفاده از این موقعیت است. هم در جنگ ۱۲ روزه و هم در این جنگ، با وجود همه درگیری ها چین هنوز از ما نفت می خرد. به نظر می رسد با وجود تنش که میان ایران و آمریکا وجود دارد، آمریکا در این زمینه چشم های خود را بسته و این فرصت را به چین می دهد که نفت ما را بخرد؛ لذا چین و روسیه، به عنوان یک فرصت از شرایط موجود استفاده می کنند.

بشیری در ادامه در خصوص روش آمریکا برای مدیریت بحران جنگ گفت: شیوه مدیریت بحران آمریکا به این شکل است که از کشورهای گروه ۷ خواست برای اینکه فشار افکار عمومی روی این کشور کمتر شود و جلوی افزایش قیمت نفت را بگیرد، اعضای این گروه ذخایر نفتی خود را آزاد کنند. آمریکا در این کار پیش قدم شد و اعلام کرد که ۱۷۲ میلیون از ذخایر نفتی خود که معادل ۴۰۰ میلیون بشکه می شود را آزاد کرده تا بازار کنترل شود.

وی افزود: پیش بینی آمریکا این بود که با این کار، نیاز نفتی جهان پوشش داده می شود و روند قیمت کنترل خواهد شد. ژان نیز از این پیشنهاد استقبال کرد و قبول کرد که مقداری از ذخایر خود را آزاد کند، بنابراین سیاست و چاره جویی آمریکا در این برهه این است که کشورها نفت خود را آزاد کنند تا قیمت نفت کنترل شود. این اقدامات بی تاثیر نیست و شدت افزایش قیمت بنزین و سوخت را کاهش می دهد اما در هر صورت اثرات روانی بستن تنگه هرمز در آمریکا مشهود است.

تبعات بیشتر برای آمریکا

این کارشناس اقتصادی در خصوص میزان تاثیرگذاری اقدامات آمریکا برای کاهش قیمت نفت عنوان کرد: استفاده از این روش ها در صورتی که جنگ کوتاه مدت باشد، تاثیرگذار است اما اگر بلندمدت باشد برای آمریکا تبعات بیشتری دارد، چون افکار عمومی عکس العمل نشان می دهد.

بشیری در ادامه گفت: نکته دیگر این است که ما باید در شرایطی قرار داشته باشیم که این بحران حداقل آسیب را به ما بزند. این جنگ درسی به ما می آموزد و این است که کشور ما از ۴۷ سال گذشته مبتلا به یک مشکلی است؛ مشکل این است که ایران هیچ کشوری را شریک اقتصادی خود قرار نداده است. این غفلتی است که مسئولان کشور در طی سال ها آن را ادامه دادند. درست است که با چین قرارداد ۲۵ ساله بستیم اما صرفاً تفاهم است و چین تبدیل به شریک اقتصادی ما نشده که در این شرایط پشت ما بایستد؛ چین صرفاً دنبال منافع خودش است.

وی همچنین بیان کرد: این بزرگترین مشکل است که ما در این شرایط تنها هستیم و حتی با چین و روسیه که روابط خوبی نیز داشتیم، حاضر نیستند منافع خود را به خطر بیندازند. حتی با کشورهای همسایه نیز دوست و شریک نشدیم؛ در این شرایط آن ها در باطن حتی خوشحال از این اتفاق هستند، چون در واقع رقیب ما محسوب می شوند. ایران در دنیا به این نام مطرح است که جلوی آمریکا ایستاده اما این موضوع تنها دستاورد سیاسی برای ما داشته و موقعیتیابی اقتصادی در دنیا نداشته ایم.

فرمان رهبر؛ لبیک ملت

پرشکوه ترین روز قدس توسط ملت ایران رقم خورد

گزارش

روز جمعه در سراسر کشور ده ها میلیون ایرانی با حضور در راهپیمایی روز قدس امسال با رهبر جدید انقلاب اسلامی بیعت کردند.

در حالی که آیت الله سید مجتبی حسینی خامنه ای، در اولین پیام خود خطاب به ملت از آنان خواست حضور

پرشکوه ترین نسبت به سال های قبل در راهپیمایی روز قدس داشته باشند، مردم ایران به این فرمان لبیک گفتند و تاریخی ترین روز قدس را رقم زدند.

در سراسر کشور، شرکت کنندگان در راهپیمایی روز قدس، با جمع کردن طومارهایی و با امضای خود با آیت الله سید مجتبی خامنه ای رهبر انقلاب اسلامی بیعت کردند.

راهپیمایی کنندگان در شعارهایی جنایات آمریکا و اسرائیل

در غزه، جنگ ۱۲ روزه، فتنه دی ۱۴۰۴ و جنگ تحمیلی رمضان را محکوم کرده و خواستار تشدید برخوردها با این دو رژیم شدند.

این حضور مردم در حالی بود که در مناطق مختلف کشور باران و برف می بارید و هوای سرد زمستانی حاکم بود. راهپیمایی وحدت آفرین و دشمن شکن روز قدس رمضان ۱۴۴۷ در حالی مناطق مختلف ایران اسلامی و سایر کشورهای مسلمان برگزار شد که مردم روزه دار ایران، داغ دار فرار

رهبر شهید انقلاب اسلامی و شماری از شهروندان بی گناه ایرانی بودند.

از صبح جمعه، دشمن آمریکایی و صهیونی با حملات وحشیانه به برخی مناطقی از پایتخت و سایر شهرهای کشور در تلاش بود تا مردم را از پاسداشت این میراث بنیان گذار کبیر انقلاب اسلامی باز دارند اما مانند همیشه این نقشه شوم نیز با حضور حماسی و قهرمانانه مردم وفادار و آگاه ایران خنثی شد.

از تنگه هرمز تا بازار جهانی؛ امنیت غذایی جهان در لبه پرتگاه

تهاجم تروریستی آمریکا و اسرائیل به ایران، نه فقط بازار انرژی را متلاطم کرده، بلکه عرضه مواد اولیه کشاورزی و امنیت غذایی جهان را نیز در معرض خطر قرار داده است. قیمت گندم، روغن پالم و ذرت در بازارهای جهانی صعودی شده و نگرانی ها از تورم مواد غذایی افزایش یافته است.

حمله نظامی اخیر آمریکا و اسرائیل به ایران، پیامدهای اقتصادی عمیقی در سطح جهانی به همراه داشته است. این بحران، در وهله نخست بازار انرژی را تحت تاثیر قرار داده و افزایش قیمت نفت خام، به طور مستقیم تقاضا برای سوخت های جایگزین مانند روغن های گیاهی و سوخت های زیستی را بالا برده است. در این شرایط، بازارهای کشاورزی که به شدت به تامین انرژی و کود وابسته اند، تحت فشار قرار گرفته اند.

به ویژه تنگه هرمز، به عنوان مجرای اصلی عبور نفت و مواد شیمیایی کشاورزی، به یک گلوگاه حساس تبدیل شده است. هرگونه اختلال در عبور این کالاها، نه فقط بر قیمت نفت بلکه بر تامین نهاده های حیاتی برای کشاورزی تاثیرگذار است. افزایش تقاضا برای کود و مواد مغذی محصولات کشاورزی، بیش بینی ها از رشد قیمت مواد غذایی را تقویت کرده است و نگرانی های امنیت غذایی کشورهای واردکننده را افزایش می دهد.

صعودی سابقه روغن های گیاهی و دانه های روغنی

بازار روغن های گیاهی در روزهای اخیر با نوسانات شدید مواجه شده است. قیمت روغن پالم که از سال ۲۰۲۲ و پس از توقف صادرات اندونزی، روند افزایشی پیدا کرده بود، در معاملات اخیر تا ۱۰ درصد افزایش یافت. همچنین، معاملات آتی روغن سویا در شیکاگو، به عنوان نزدیک ترین جایگزین روغن پالم، برای یازدهمین روز متوالی بارش تا ۵ درصد مواجه شد و به سمت طولانی ترین روند صعودی خود از سال ۲۰۰۸ پیش رفت. افزایش قیمت روغن های گیاهی فقط به بازارهای غربی محدود نشده است. در چین، فعال ترین معاملات آتی کنگاله سویا در بورس کالای دالیان تا ۶ درصد رشد کرده و به ۳۰۶۶ یوان در هر تن رسید. در همین راستا، قیمت

خود را بر بازارهای مصرف کننده نشان داده است. تحلیلگران معتقدند مصرف کنندگان آمریکایی و اروپایی می توانند افزایش قیمت سوخت را مستقیماً در پمپ بنزین مشاهده کنند و این امر به طور غیرمستقیم منجر به افزایش هزینه مواد غذایی می شود. با پارامالینکام سوپرمانیام، مدیر کارگزاری پلین دانگ بستاری در مالزی با اشاره به رشد تقاضا برای روغن پالم در سوخت های زیستی می گوید: «تخفیف ها در مقایسه با نفت گاز و روغن سویا افزایش یافته و این روند، بازار روغن پالم را برای سرمایه گذاران جذاب تر کرده است.»

به بیان ساده، اختلال در انرژی و تامین کود، تنها بازارهای کالاهای اساسی را متلاطم کرده، بلکه رشد تورم مواد غذایی، فشار بر مصرف کنندگان و افزایش هزینه های کشاورزی را نیز به دنبال دارد. در چنین شرایطی،

در این باره می گوید: «بازارهای غلات و دانه های روغنی از مسیر حرکت بازار انرژی پیروی می کنند. هرگونه تشدید بحران علیه ایران، تاثیر مستقیمی بر کالاهای کشاورزی خواهد داشت و مصرف کنندگان در سطح جهانی اولین کسانی خواهند بود که این تبعات را در قیمت ها احساس می کنند.» این افزایش قیمت غلات، تهدیدی جدی برای امنیت غذایی در کشورهای واردکننده است. در صورت ادامه اختلال در عبور مواد اولیه و کود، پیش بینی می شود در سال آینده فشار قابل توجهی بر کشاورزان و نوسانات نه فقط به دلیل اختلال در عرضه جهانی بلکه ناشی از افزایش ذخیره سازی کشورهای واردکننده برای مقابله با بحران احتمالی است.

تبعات توری و تاثیر بر مصرف کننده نهایی

افزایش قیمت نفت خام و مواد کشاورزی، اثر

پرشکوه ترین نسبت به سال های قبل در راهپیمایی روز قدس داشته باشند، مردم ایران به این فرمان لبیک گفتند و تاریخی ترین روز قدس را رقم زدند.

رشد قیمت غلات؛ تهدید امنیت غذایی جهانی

هم زمان با افزایش قیمت روغن های گیاهی، بازار غلات نیز تحت فشار قرار گرفته است. معاملات آتی گندم پس از ثبت بیشترین جهش از سال ۲۰۲۴ در روز جمعه گذشته، در معاملات اخیر بیش از ۳ درصد رشد کرد و ذرت بیش از ۲ درصد افزایش یافت. این نوسانات نه فقط به دلیل اختلال در عرضه جهانی بلکه ناشی از افزایش ذخیره سازی کشورهای واردکننده برای مقابله با بحران احتمالی است. جودویس، مدیر کارگزاری فیوچر اینترنشنال

اهمیت بازی درست با کارت تنگه هرمز

مهدی بابازاده

بروهشگر اقتصادی

تنگه هرمز فقط یک آبراه راهبردی نیست، بلکه می‌تواند به اهرمی قدرتمند برای توسعه اقتصادی و افزایش قدرت چانه‌زنی ایران در معادلات جهانی تبدیل شود؛ به شرط آنکه این موقعیت ژئوپلیتیکی با یک استراتژی هوشمند اقتصادی و دیپلماتیک مدیریت شود.

در دنیای امروز که اقتصاد جهانی به شدت به انرژی وابسته است، برخی نقاط جغرافیایی ارزشی فراتر از یک موقعیت مکانی پیدا می‌کنند. تنگه هرمز یکی از همین نقاط است؛ آبراهی پارک میان ایران و عمان که خلیج فارس را به آب‌های آزاد متصل می‌کند و در عمل یکی از حیاتی‌ترین شریان‌های تجارت جهانی به شمار می‌رود. هر روز ده‌ها نفتکش و کشتی تجاری از این مسیر عبور می‌کنند و بخش قابل توجهی از انرژی جهان را جابه‌جا می‌کنند. برآورد‌ها نشان می‌دهد حدود یک پنجم مصرف جهانی نفت و نزدیک به یک چهارم تجارت دریایی نفت جهان از این تنگه عبور می‌کند و بخش بزرگی از گاز طبیعی مایع نیز از همین مسیر به بازارهای جهانی می‌رسد.

همین ویژگی باعث شده است که تنگه هرمز فقط یک مسیر کشتیرانی نباشد، بلکه به یک کارت ژئوپلیتیکی مهم در معادلات منطقه‌ای و جهانی تبدیل شود. هرگونه اختلال در این مسیر بلافاصله در بازارهای انرژی، قیمت نفت و حتی تورم جهانی بازتاب پیدا می‌کند. کشورهای بزرگی مانند چین، هند، ژاپن و کره جنوبی بخش قابل توجهی از انرژی خود را از طریق همین مسیر دریافت می‌کنند و به همین دلیل امنیت این آبراه برای اقتصاد جهانی اهمیت حیاتی دارد.

اما مسئله اصلی این است که چنین موقعیتی چگونه باید مدیریت شود؟ تنگه هرمز یک ابزار راهبردی است و ارزش آن زمانی آشکار می‌شود که در قالب یک استراتژی اقتصادی و دیپلماتیک دقیق مورد استفاده قرار گیرد. استفاده در شرایط صرفاً جنگی یا کوتاه‌مدت از این ابزار ممکن است اثراتی زودگذر داشته باشد اما اگر با هدف کسب امتیازهای اقتصادی مشخص به کار گرفته شود، می‌تواند به یک فرصت بزرگ برای اقتصاد کشور تبدیل شود.

در این چارچوب می‌توان دوسناریوی عملی برای نحوه مدیریت این کارت راهبردی تصور کرد.

سناریوی اول: باز بودن تنگه در برابر سرمایه‌گذاری خارجی

یکی از مهم‌ترین فرصت‌ها استفاده از موقعیت تنگه هرمز برای جذب سرمایه خارجی است. در این سناریو، ایران می‌تواند اعلام کند که امنیت و باز بودن این مسیر حیاتی را تضمین می‌کند اما در مقابل انتظار دارد کشورهایی که بیشترین منفعت را از این مسیر می‌برند، در اقتصاد ایران نیز حضور جدی داشته باشند. برای مثال کشورهای آسیایی، به‌ویژه چین که یکی از بزرگ‌ترین واردکنندگان انرژی از منطقه خلیج فارس است، می‌تواند در پروژه‌های بزرگ زیرساختی و صنعتی در ایران سرمایه‌گذاری کند. این سرمایه‌گذاری‌ها می‌تواند در حوزه‌هایی مانند توسعه بنادر جنوبی، خطوط ریلی ترانزیتی، صنایع پتروشیمی، پالایشگاه‌ها و حتی شهرک‌های صنعتی متمرکز شود.

در چنین چارچوبی، تنگه هرمز از یک ابزار صرفاً امنیتی به یک اهرم اقتصادی برای جذب سرمایه و توسعه زیرساخت‌ها تبدیل می‌شود. به بیان ساده‌تر، کشورهایی که بیشترین بهره‌را از امنیت این مسیر می‌برند، باید سهمی نیز در توسعه اقتصادی ایران داشته باشند.

سناریوی دوم: باز بودن تنگه در برابر گشایش اقتصادی

سناریوی دوم براستفاده از این موقعیت در مذاکرات اقتصادی و تجاری متمرکز است. در این چارچوب، امنیت و باز بودن تنگه هرمز می‌تواند بخشی از یک توافق بزرگ‌تر اقتصادی باشد؛ توافقی که در آن ایران در ازای تضمین عبور امن انرژی و کالا، امتیازاتی در حوزه تجارت و اقتصاد دریافت کند.

این امتیازات می‌تواند شامل ایجاد مسیرهای مالی برای تجارت، تسهیل صادرات انرژی یا کاهش محدودیت‌های اقتصادی باشد. از آنجا که ثبات در بازار انرژی برای اقتصاد جهانی اهمیت حیاتی دارد، بسیاری از کشورها ترجیح می‌دهند این مسیر بدون تنش باقی بماند.

در چنین شرایطی، تنگه هرمز می‌تواند به اهرم چانه‌زنی اقتصادی تبدیل شود؛ ابزاری که به جای تشدید تنش، به ایجاد فرصت‌های جدید برای تجارت و تعامل اقتصادی کمک کند.

استراتژی بلندمدت اقتصاد

واقعیت این است که تنگه هرمز یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های ژئوپلیتیکی ایران محسوب می‌شود اما همان‌طور که هر سرمایه‌ای نیازمند مدیریت هوشمندانه است، این موقعیت نیز فقط در صورتی می‌تواند به سود ملی تبدیل شود که در قالب یک استراتژی بلندمدت اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد. اکنون که بهای بزرگی پرداختیم و مجبور به بستن تنگه شده‌ایم، دیگر معادلات سابق بین‌المللی از بین رفته و وقت آن است که زمین بازی با بازیگری فعالانه ایران به نفع منافع ملی عوض شود.

بازی درست با کارت تنگه هرمز یعنی تبدیل یک موقعیت جغرافیایی به اهرم توسعه اقتصادی، جذب سرمایه و افزایش قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی که باید هوشمندانه مدیریت شود و به درستی نقد شود؛ فرصتی که می‌تواند نقش مهمی در آینده اقتصادی کشور ایفا کند.

عصر طلایی نفت ارزان تمام شد

گزارش

نگرانی‌ها در بازارهای جهانی از سناریوی اعلام «فورس مازور» توسط شرکت‌های انرژی کشورهای حاشیه خلیج فارس پس از آن افزایش یافته که قطر، کویت و بحرین این گام را در پی تشدید جنگ در خاورمیانه و اختلال در ناوبری تنگه هرمز برداشته‌اند؛ اقدامی که توقف بخش عمده‌ای از عرضه نفت و گاز جهان را در کوتاه‌مدت تهدید می‌کند.

بلومبرگ گزارش داده که معادلات انرژی در خلیج فارس وارد فاز تازه و بی‌سابقه‌ای شده است. انسداد مسیر تردد نفتکش‌ها در تنگه هرمز، چهار قدرت بزرگ نفتی منطقه را در تله مخازن گیرانداخته و آنها را ناگزیر از کاهش تولید کرده است. ارقام منتشر شده توسط بلومبرگ از سقوط ۶.۷ میلیون بشکه‌ای تولید روزانه این کشورها حکایت دارد.

چند روز پیش، وزیر دولت قطر در امور انرژی و مدیرعامل شرکت قطر انرژی، سعد شریده الکعبی، هشدار داد که ادامه جنگ به مدت چند هفته ممکن است همه صادرکنندگان خلیج فارس را به سمت اعلام فورس مازور سوق دهد؛ موضوعی که می‌تواند به افزایش قیمت نفت تا حدود ۱۵۰ دلار در هر بشکه و بروز اختلالات گسترده در اقتصاد جهانی منجر شود. این تحولات در شرایطی رخ می‌دهد که کشورهای حاشیه خلیج فارس یکی از مهمترین مراکز تولید انرژی جهان محسوب می‌شوند؛ به طوری که حدود ۳۲.۷ درصد از ذخایر نفتی جهان را در اختیار دارند و مجموعاً حدود ۱۸ میلیون بشکه در روز نفت تولید می‌کنند که معادل تقریباً ۱۹ درصد از تقاضای جهانی (حدود ۹۹ میلیون بشکه در روز) است. قطر نیز پس از آمریکا، دومین صادرکننده بزرگ گاز طبیعی مایع در جهان است و حدود ۲۰ درصد از تجارت جهانی گاز مایع را در اختیار دارد؛ بنابراین هرگونه اختلال در صادرات این کشور به عاملی تاثیرگذار بر بازارهای بین‌المللی انرژی تبدیل خواهد شد.

فورس مازور چه معنایی برای بازارها دارد؟

شرکت‌ها و دولت‌ها در قراردادهای بین‌المللی انرژی از بند «فورس مازور» زمانی استفاده می‌کنند که شرایط خارج از کنترل -مانند جنگ یا بلایای طبیعی- اجاری تعهدات قراردادی را غیرممکن یا پرخطر کند و این بند به آنها اجازه می‌دهد بدون جریمه یا مطالبات

قانونی، عرضه را متوقف کنند.

اعلام این بند عملاً به معنای توقف یا کاهش صادرات تا زمان بازگشت شرایط عادی است؛ اتفاقی که با اعلام قطرانرژی برای توقف تولید گاز طبیعی مایع پس از حملات نظامی به تأسیسات این شرکت در شهرک‌های صنعتی راس لفان و مسیعیید، عملاً آغاز شده است. همچنین شرکت نفت کویت پس از گندی حرکت کشتیرانی در تنگه هرمز، با کاهش تولید به میزان حدود ۱۰۰ هزار بشکه در روز به عنوان اقدامی احتیاطی که ممکن است بعداً گسترش یابد، وضعیت فورس مازور را برای فروش نفت خام اعلام کرد. شرکت بابکو انرژی بحرین نیز دوشنبه گذشته پس از حمله به مجموعه پالایشگاه نفت خود، وضعیت فورس مازور را برای عملیاتش اعلام نمود.

این اقدامات نشان‌دهنده احتمال سرایت این وضعیت به سایر تولیدکنندگان خلیج فارس در صورت تداوم خطرات امنیتی در آبراه‌های حیاتی است. یک کارشناس انرژی معتقد است که اعلام فورس مازور توسط کشورهای خلیج فارس به توقف عرضه برای مدتی پیش از سرگیری تحویل‌ها منجر خواهد شد. به گفته وی، کشورهای حوزه خلیج فارس که حدود ۱۸ میلیون بشکه در روز صادرات دارند، ممکن است ناچار به توقف موقت صادرات شوند.

وی در گفت‌وگو با الجزیره تأکید کرد که جبران این حجم از نفت در کوتاه‌مدت بسیار دشوار خواهد بود، هرچند امکان استفاده جزئی از ذخایر شناور نفت روسیه و ایران یا افزایش عرضه از سوی برخی تولیدکنندگان دیگر وجود دارد.

این کارشناس انرژی می‌افزاید که بازارها ممکن است شاهد افزایش سریع قیمت‌ها، احتمالاً تا ۱۰۰ دلار در هر بشکه ظرف چند روز باشند و در صورت ادامه بسته ماندن تنگه هرمز و اختلال در جریان انرژی، احتمال عبور قیمت‌ها از این سطح نیز وجود دارد.

وی همچنین اشاره می‌کند که افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و بیمه به عامل فشاری مضاعف بر بازارها تبدیل شده، به طوری که هزینه اجاره یک نفتکش غول‌پیکر از خلیج فارس تا چین در شرایط افزایش ریسک در منطقه، از ۲۴۰ هزار دلار در روز فراتر رفته است.

گزینه‌های جایگزین محدود به باور شمارشی از کارشناسان، جبران عرضه نفت کشورهای خلیج فارس در کوتاه‌مدت با توجه به حجم عظیم آن در بازار جهانی، چالشی بزرگ است. مدحت الغدامسی،

کارشناس اقتصادی نیز بر این باور است که توقف عرضه از طریق خلیج فارس ممکن است به کسری بین ۲۰ تا ۳۰ درصد از عرضه جهانی منجر شود و کشورهای مناطقی مانند الجزایر، لیبی، روسیه و کشورهای آمریکای جنوبی و آداد.

تقاضا در بازه زمانی کوتاه و افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و بیمه، پرهزینه‌تر خواهند بود. الغدامسی در گفت‌وگو با الجزیره پیش‌بینی می‌کند که در صورت ادامه بحران طی شش ماه آینده، قیمت نفت به سطوحی نزدیک به ۱۲۰ دلار در هر بشکه افزایش یابد و احتمال بروز موجی از تورم جهانی به دلیل افزایش هزینه‌های انرژی و حمل‌ونقل وجود داشته باشد.

فلج احتمالی تجارت جهانی

پیامدهای احتمالی فقط به بازارهای نفت و گاز محدود نمی‌شود، زیرا تنگه هرمز یکی از مهمترین گذرگاه‌های تجاری جهان است و حدود ۲۰ درصد از عرضه جهانی نفت و گاز طبیعی مایع از آن عبور می‌کند.

تحلیل‌های اقتصادی نشان می‌دهد که اختلال در ناوبری این تنگه می‌تواند صادرات شماری از کالاهای اساسی از جمله پتروشیمی‌ها، کودها و فلزات صنعتی را که کشورهای خلیج فارس به میزان زیاد تولید می‌کنند نیز مختل کند.

کارشناس مسائل انرژی می‌گوید که اعلام فورس مازور توسط کشورهای خلیج فارس ممکن است به فلج شدن حرکت کشتیرانی در این تنگه، افزایش هزینه‌های بیمه دریایی و تغییر مسیر کشتی‌ها به مسیرهای طولانی‌تر مانند دور زدن دماغه امید نیک منجر شود.

وی می‌افزاید که این تحولات می‌تواند هزینه‌های حمل‌ونقل را بین ۲۰ تا ۵۰ درصد افزایش داده و زنجیره تأمین جهانی را هفته‌ها با

تاخیر مواجه کند.

فشارهای اقتصادی

کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که افزایش قیمت انرژی و اختلال در زنجیره تأمین می‌تواند از طریق کانال‌های متعددی از جمله تورم و افزایش هزینه‌های تولید صنعتی، بر اقتصاد جهانی تأثیر بگذارد.

یک کارشناس انرژی بر این باور است که ادامه جنگ و بسته ماندن طولانی مدت تنگه هرمز ممکن است به کاهش رشد اقتصادی جهان و حتی ورود برخی اقتصادها به مرحله رکود تورمی ناشی از افزایش قیمت‌ها و ضعف فعالیت اقتصادی منجر شود. همچنین افزایش قیمت انرژی می‌تواند تلاش بانک‌های مرکزی در آمریکا و اروپا برای کاهش نرخ بهره را در شرایط بازگشت فشارهای تورمی، با مانع مواجه کند.

در اروپا به‌ویژه، افزایش قیمت برق و گاز می‌تواند فشارها بر صنایع پرمصرف انرژی مانند صنایع شیمیایی و فولاد را افزایش داده و برخی شرکت‌ها را به کاهش تولید یا انتقال فعالیت‌های خود به مناطق کم‌هزینه‌تر وادارد. این تحولات نشان می‌دهد اقتصاد جهانی تا چه اندازه

نسبت به هرگونه اختلال در منطقه خلیج فارس که یکی از مهمترین مراکز تولید انرژی و مواد صنعتی اساسی است، حساسیت دارد.

با افزایش وابستگی جهانی به انرژی برای راه‌اندازی صنایع نوین -از جمله مراکز داده و فناوری‌های هوش مصنوعی- به نظری رسد بازارها بیش از پیش در برابر شوک‌های ناشی از اختلال در عرضه آسیب‌پذیر شده‌اند.

در صورت ادامه جنگ و اختلال در صادرات کشورهای خلیج فارس بسیاری چند هفته، ممکن است اقتصاد جهانی خود را در برابر شوک‌های انرژی از بزرگ‌ترین شوک‌های انرژی در چند دهه اخیر با افزایش قیمت‌ها، اختلال در تجارت و افزایش فشارهای تورمی بر بیشتر اقتصادها ببیند.

بومبرگ گزارش داده که معادلات انرژی در خلیج فارس وارد فاز تازه و بی‌سابقه‌ای شده است. انسداد مسیر تردد نفتکش‌ها در تنگه هرمز، چهار قدرت بزرگ نفتی منطقه را در تله مخازن گیرانداخته و آنها را ناگزیر از کاهش تولید کرده است. ارقام منتشر شده توسط بومبرگ از سقوط ۶.۷ میلیون بشکه‌ای تولید روزانه این کشورها حکایت دارد